

Remissyttrande från Svensk Live avseende SOU 2018:23 – KONSTNÄR – OAVSETT VILLKOR.

Inledning

Svensk Live är en ideell organisation som samlar huvuddelen av svenska musikarrangörer. Medlemmar är allt från mindre musikföreningar över hela landet till stora festivaler och nöjesparker. Svensk Live samlar fler än 200 medlemmar och antalet besökare som går på musikarrangemang hos våra medlemmar är många miljoner per år. Våra medlemmar genomför i huvudsak arrangemang inom alla genrer och vi brukar uttrycka det som "allt mellan dansband och dödsmetall". Popmusik som är samlingsnamn för en mängd genrer är ett begrepp som inte finns med i kulturpolitiken i någon större omfattning, medan traditionella musikgenrer (som tillkommit före andra världskriget) som jazz, kammarmusik, folkmusik och givetvis konstmusik är starkt representerade och stora bidragsmottagare. Detta innebär att de arrangörer som också är de absolut viktigaste arbetsgivarna för många musiker inte finns med på relevant sätt i denna utredning. Att livemusikbranschen omsatte 5,5 mdrkr under 2016 och att huvuddelen består av popmusik är alltså ett viktigt faktum, på samma sätt som att denna del av musikbranschen också står för 55% av musikbranschen. Vidare är gager från livespelningar den huvudsakliga försörjningen för många musiker och låtskrivare i och med att digitaliseringen inte kommit artister till godo på samma sätt som förr när det gäller musikutgivning (vinyl/CD kontra t ex Spotify).

Synpunkter på utredningens genomförande och generella synpunkter på dess innehåll

Svensk Lives medlemmar är alltså en av de stora kulturbärarna inom kulturområdet och då förefaller det tveksamt om utredningens bredd och innehåll är relevant, när vi inte finns med som en av de aktörer som man pratat med. Vi tror att detta beror på att utredningen har sett på det som redan finns och omfattas av kulturpolitiken och bidragsfördelningen, men inte tittat på det den inte omfattar. Kartan har varit styrande för att rita om den, men med ungefär samma ingredienser.

I en diskussion med bl a Kulturrådet och Svensk Live i Eskilstuna under 2018 beskrev kulturekonomen Tobias Nilsén detta som "Matteusprincipen": *Till dem som har skall åter varda*, vilket också beskriver Svensk Lives syn på den rådande kulturpolitiken. De som har ska fortsätta att få och helst mer. De som är utanför ska aldrig få komma in i systemet. Här välkomnar vi de allmänna skrivningarna i utredningen om definitionen om vem som är konstnär samt att man öppnar upp för "okända genrer". Hårdraget skulle ju det kunna innebära att den idag säkert 40 år gamla genren hip hop fick bli en del av kulturpolitiken och föremål för bidragsgivning på ett annat sätt än nu. Det skulle också kunna innebära att t ex Kungliga Musikhögskolan omfattade utbildningar i den genren och att rekryteringsbasen breddades, som ju också utredningen föreslår.

För att exemplifiera vad vi menar har vi räknat på några ord i utredningen och deras frekvens:

Pop 5 ggr
Rock 0 ggr
Opera 20 ggr

Att Matteusprincipen råder tror vi beror på inlåsannde regelverk, brist på kunskap och på tradition (fin- och fulkultur).

- 1) Inlåsannde regelverk. Ett exempel är att Kulturrådet tar bort en regel som man av någon anledning infört (hänvisar till resonemanget i utredningen om att man lagt på olika kriterier allt eftersom) och som bygger på att den som ska få statliga bidrag också måste ha kommunala eller regionala bidrag. Det är bra att man tar bort regeln eftersom det blir ett moment 22 och de som är utanför hålls effektivt kvar där. Samma sak gäller - av vad vi förstått – t ex musikalliansen där de spelningar som en musiker tar företrädevis ska ske hos någon aktör som redan får bidrag. Det behövs en översyn av alla dessa inlåsaningar och begränsande regler.
- 2) Att utredningen inte har pratat med Svensk Live är underligt eftersom vi hade kunnat tillföra kunskaper om den bit av kartan som inte finns med inom ramen för den förda kulturpolitiken. Vi ber att få bli inblandade i diskussioner och utredningar på ett tidigare stadium nästa gång och vi anser att de synpunkter som vi framför i detta remissvar ska beaktas noggrant innan beslut som utredningen föreslår ska fattas.
- 3) Det finns en tradition om vad som betraktas som kultur, som t ex att göra "covers" på musik som är skapad på 1800-talet ses som mer värdefullt och väsentligt men också värt stora bidrag jämfört med samtida egensinnigt skapande. Begreppet konstnärlig kvalitet vilar i händerna på de som är inne i bedömningssystemet och som ofta utgör en homogen grupp med likartad syn på kvalitet. Referensgrupper behöver bytas ut och omfatta ett större mångfald för att ändra på detta, vilket utredningen delvis föreslår och är något som Svensk Live bejakar.

Synpunkter och information avseende punkt 9: 10 : 2

Organisationsstrukturer – Svensk Live har i rapporten Maktens Musik och i den korrespondens som finns mellan oss och GD för Musikverket (se www.svensklive.se) tydligt visat att myndigheten har brustit kraftigt i bidragsgivning och jävsfrågor.

Svensk Live har också i sina kontakter med Statens Kulturråd påpekat brister gällande rättsäkerhet i deras bidragsgivning när det gäller stöd till arrangörer. Statens Kulturråd har under 2018 beslutat sig för att likabehandla olika genrer när de delar ut arrangörsstöd, vilket Svensk Live välkomnar efter att vi under lång tid verkat hårt för detta.

Båda punkterna ovan gör att vi vill understryka att det måste till en ökad transparens och tydlighet i vad bidragen är till för (syfte och kriterier) samt hur bedömningsprocessen fungerar.

Vi håller med om att det behövs en översyn och att Musikverkets roll är synnerligen oklar och därför behöver förändras.

Sammanfattning

Utredningen är bra för den del av kulturlivet den omfattar men tar i för liten utsträckning hänsyn till de delar av kulturlivet den inte omfattar. Vi ber er att läsa vår rapport Musikens Makt ordentligt och ha med den som en del av det arbete som måste gå i riktning mot transparens, tydlighet, inkludering och förenkling.

Vidare vill vi understryka att det bästa sättet att skapa bättre villkor för konstnärer inom livemusikområdet är att stötta arrangörer i och med att de pengar som arrangören erhåller går till gager och då uppnår man effekterna: fler arrangemang, fler arbetstillfällen och kultur i hela landet. Det ger en utveckling inte bara av publik utan också av arrangörer och artister. Vi tycker därför att det är bra att utredningen föreslår att man ska titta närmare på arrangörsledet. Vi ställer oss dock frågande till om den föreslagna utredning kan skötas av Kulturrådet som ju har hand om stor del av fördelningen av arrangörsstödet, vilket medför en risk att de delvis utreder sitt eget arbete. Vi rekommenderar Kulturanalys eller liknande oberoende part som utförare.

För Svensk Live, Stockholm den 31 augusti 2018

Joppe Pihlgren
Verksamhetsledare.
Tel 0708 76 81 60
Mail joppe@svensklive.se

